Muistio

2.5.2022

[Lisää turvallisuusleima tarvittaessa]

Lausunto: Tiedonanto ruokaturvan takaamisesta ja elintarvikejärjestelmien resilienssin vahvistamisesta

Huoltovarmuuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua Maa- ja metsätalousministeriön muistioon MMM2022-00244 liittyen Komission tiedonantoon ”Ruokaturvan takaaminen ja elintarvikejärjestelmien resilienssin vahvistaminen”. Aihe on tärkeä, ja Huoltovarmuuskeskus yhtyy muistiossa esitettyihin Suomen kantoihin.

Tiedonannossa ja muistiossa nostetaan vahvasti esille, että elintarvikesektorin huoltovarmuus ja väestön ruokaturva on varmistettava kaikissa tilanteissa. Samaa korostaa myös valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (1048/2018), jonka kohdan 7.4 mukaisesti toimiva elintarvikehuolto on yhteiskunnan elintärkeä toiminto.

Lisäksi valtioneuvoston päätöksessä nostetaan esille, että kotimainen elintarvikehuolto tarvitsee myös tuontiraaka-aineita ja -tuotantopanoksia. Päätöksen mukaisesti valtioneuvosto vaikuttaa Euroopan unionin maatalouspolitiikkaan siten, että yhteinen maatalouspolitiikka ja kansalliset toimet mahdollistavat maatalouden toimintaedellytykset Suomessa ja turvaavat siten huoltovarmuuden kannalta riittävän omavaraisen kotimaisen alkutuotannon.

Huoltovarmuuskeskus myös painottaa elintarvikehuollon olevan riippuvainen muista huoltovarmuuskriittisistä toiminnoista, kuten raaka-aineiden tuotannosta, energian saannista, tietojärjestelmistä sekä viestintäverkoista ja -palveluista, maksuliikennejärjestelmistä, kotimaisista ja kansainvälisistä kuljetuksista sekä vesihuoltopalveluista.

Huoltovarmuuskeskus toteaa, että muistiossa esitetyt asiat ruokajärjestelmän kokonaiskestävyydestä ja toisaalta mukautuksista EU:n ruokaturvan ja tuotantopotentiaalinen takaamisesta, elintarvikkeiden tuotantokustannusten ja kuluttajahintojen voimakkaasta noususta, komission tekemästä markkinaseurannasta sekä huoltovarmuutta vahvistavista toimenpiteistä ovat tärkeitä.

Muistiossa todetaan, että Komission tiedonannon mukaan ruoan tarjonta EU:ssa ei ole vaarassa tällä hetkellä, sillä EU on pitkälti omavarainen monissa maataloustuotteissa. Huoltovarmuuskeskus toteaa, että toisaalta tuotantopanosten ja raaka-aineiden tarjonnan markkina on suppeampi vallitsevassa

HUOLTOVARMUUSKESKUS
Aleksanterinkatu 48 A, 00100 Helsinki • Puhelin 02950 510 00 • Fax 09 260 9584
www.huoltovarmuus.fi • etunimi.sukunimi@nesa.fi • Y-tunnus 02024196 • Kotipaikka HELSINKI

tilanteessa, jolloin kriittisten komponenttien saatavuus voi heiketä ja haitata ainakin tiettyjen toimijoiden toimintaa merkittävästi. Näin ollen tiettyjen tuotteiden tai tuoteryhmien saatavuus voi heiketä, vaikka kokonaisuutena ruoan tarjonta ei olisikaan vaarassa.

Lisäksi koko arvoketjun hintojen sekä sitä kautta kuluttajahintojen voimakkaan nousun johdosta, tilanne voi Euroopassakin vaarantaa vähävaraisten henkilöiden ruokaturvaa sekä mahdollisesti tätä kautta aiheuttaa yhteiskunnallista levottomuutta myös Euroopan maissa.